

rekursním soudem uvedený, že stačí, když se soud ze spisů výpovědních přesvědčí o právoplatnosti a vykonatelnosti výpovědi, a není třeba, by o tom bylo vydáváno nějaké potvrzení. Sama dovolací stížnost nepopírá, že výpověď je v právní moci a výpovědní lhůta uplynula a že výpověď tedy jest vykonatelná. Mylný jest názor stěžovatelův, že § 20 (3) náhr. zák. přejímá »zcela všeobecně« normy exekučního řádu, naopak přejímá je výslovně jen ohledně p r o v e d e n í v y k l i z e n í a o d e v z d á n í vypověděných nemovitostí, což se vztahuje tedy jen na § 349 ex. ř. a na žádné jiné předpisy. Ostatně se poukazuje stěžovatel na čtná rozhodnutí nejvyššího soudu vydaná v jeho vlastních věcech a jemu tedy doručená, kde všechny jeho námitky, které v dovolací stížnosti ještě uplatňuje, byly vyvráceny, což platí nejen o námitce, že nepředložen exekuční titul opatřený doložkou vykonatelnosti, nýbrž i o námitce nepřislušnosti okresního soudu, o námitce, že Státní pozemkový úřad ohledně těch kterých parcel podal výpověď dvakrát a druhou, kterou podal jen nedopatřením, že vzal zpět a nyní vede exekuci na základě první, a o námitce, že náhrada (přejímací cena) nebyla posud zaplácena ani pojištěna. Tak zbývá jen námitka, že přidělový komisař prodloužil exekutovi lhůtu k vyklizení. Nehledě k tomu, že přidělový komisař není k tomu oprávněn — opačné své tvrzení nebyl stěžovatel s to opřítí žádným ustanovením zákona a sebe silnější tvrzení, jako že to »žádné pochybnosti podléhati nemůže« není s to tento nedostatek nahraditi, zvláště když tu jsou přímé předpisy dokazující opak (§ 3 zák. o poz. úř.) — stačí odkázati na předpis §u 20 (3) posl. věta náhr. zák., dle něhož exekuční návrh může býti podán (a tedy exekuce povolena, neboť návrh nepodává se proto, by u soudu zůstal nevyřízený ležet), i když Státní pozemkový úřad lhůtu k vyklizení prodloužil, takže tedy i kdyby přidělový komisař lhůtu byl prodloužil a k tomu oprávněn byl, nebylo by to žádosti exekuční o povolení exekuce na závalu.

Čís. 6731.

Pozemková reforma.

Námitky proti exekuci vyklizením ze zabraného majetku lze uplatňovati toliko v nesporném řízení. Pokud dlužno námitky proti exekuci vyklizením ze zabraného majetku pokládati za žalobu.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1927, R I 34/27.)

Soud první stolice odmítl jako nepřípustné námitky podle §u 36 ex. ř. vznesené vlastníkem zabraného majetku proti exekuci vyklizením tohoto majetku. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by ve věci dále jednal a znovu rozhodl. Důvod y: Napadeným usnesením odmítl soud první stolice námitky vlastníka zabraného majetku do povolení exekuce s odůvodněním, že tyto námitky mohou býti uplatňovány jen v nesporném řízení. Toto odůvodnění bylo by správné, kdyby vlastník byl podal žalobu ve smyslu §u 36 ex. ř., čehož však neučinil a označil své podání, aniž by žádal, aby o nich bylo jednáno ve sporném řízení, jako námitky. Neměl proto soud první

stolice příčiny, by považoval tyto námitky za žalobu a by z toho důvodu námitky odmítl. Nebyly proto napadeným usnesením námitky ve věci samé vyřízeny a bylo proto stížnosti vyhověno.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rozhodnutí druhé stolice jest vlastně a správně usnesením změňujícím, neboť smysl jeho jest ten, že námitce nepřípustnosti pořadu práva, které prvý soud vyhověl, se nevyhovuje, ovšem z důvodu, že nebylo příčiny k této námitce, ježto odpůrce sporného řízení nenavrhl. Je tu tedy dovolací rekurs do změňujícího rekursního rozhodnutí v řízení sporném — předpokládajíc, že toto opravdu vlastníkem bylo obmýšleno, o čemž níže — a sluší o něm, pak-li se předpoklad ten ukáže splněným, rozhodnouti. Stížnost žalující strany do usnesení prvního soudce uplatňovala dvojí: jednak, že není správné, že podala námitky ve formě žaloby, nýbrž prý to ponechala na uvážení soudu, má-li jednáno býti řízením sporným či nesporným, jednak prý skutečně obrany ty patří na pořad řízení sporného. Dlužno se tedy obojí otázkou zabývat a ob-
stojí-li i jen jedna, bude dovolací stížnost státu v nepravu, pakli však neobstojí žádná, bude v nepravu žalující strana se stížností do rozhodnutí prvního soudce. Co se týče první otázky, jaký pořad žalující strana navrhovala, zda sporný či nesporný, dlužno vylíčiti její postup v celé věci. Žalující strana označila své obrany jako námitky podle §u 36 a podala je dvojmo, což ovšem by samo o sobě značilo málo nebo nic, jakož i to, že v konečné žádosti užívá výrazu, by »uznáno bylo právem«. Avšak tato věc byla zapsána do rejstříku »C«, jenž je určen pro žaloby, a žalobce, obdržev usnesení žalobní a jiná vyřízení v té věci pod touto značkou vydaná, z nichž musil seznati, že soud nakládá s jeho námitkami jako se žalobou, nejen se proti tomu neohradil, pokud se týče neupozornil, že podání jeho nebylo míněno jako žaloba, že soudu zůstává na vůli, zda chce s ním naložiti jako s návrhem v řízení nesporném, nýbrž podal dokonce žádost došlou na soud dne 5. října 1926, kterou podává ve srozumění s odpůrcem návrh na odložení »s p o r n é h o jed-
nání ve s p o r u o zrušení exekuce« (rubrum), a praví, že v »rubriko-
vané s p o r n é v ě c i« žádá za odložení roku. Ale nedosti na tom. Když při roku dne 19. října odpůrce vznesl námitku n e p ř í p u s t n o s t i p o ř a d u p r á v a, ježto věc patří na řízení nesporné, a navrhl, by o námitce té bylo odděleně jednáno a rozhodnuto, zástupce žalující strany opět neohradil se proti tomu, by námitky jeho pokládány byly za žalobu, nýbrž naopak připojil se výslovně k návrhu, b y v o d d ě l e n é m j e d n á n í r o z h o d n u t o b y l o, z d a o n á m i t k á c h j e s t j e d n a t i v ř í z e n í s p o r n é m č i n e s p o r n é m, a jen poukázal k tomu, že námitky jako žalobu neoznačil a vydání rozsudku nenavrhl. Když pak prvý soudce námitky odmítl z důvodu, že věc nepatří na pořad práva, nýbrž na pořad řízení nesporného, podal do tohoto rozhodnutí stížnost, v níž sice opět uplatňoval, že nenavrhoval ani řízení sporné, ani nesporné, ale zastával v dalším stanovisko, že »n á m i t k y t y o v š e m p a t ř í n a p o ř a d p r á v a«, a co je ještě důležitější, přímo navrhl, by

rekursní soud usnesení prvního soudce změnil »a jednání o námitkách na pořad práva odkázal,« při čemž žádal i přisouzení útrat. Z části tedy žalující strana jednala obojetně, t. j., jak přiznává, vědomě a úmyslně tak, by se to dalo vykládati na obojí způsob a soud sám měl volbu, ačkoli povinností strany jest, by jednala přímě a řekla vždy určitě, co žádá, neboť tato povinnost loyality stihá ji nejen vůči soudu, by věděl, před jakou úlohou stojí, nýbrž i vůči odpůrci, by věděl, jak se proti návrhu hájiti, avšak z části dala i nepokrytě na jevo, že sleduje cíl, by jednání bylo v řízení sporném. Plným právem tedy odpůrce bránil se proti řízení spornému námitkou nepřipustnosti pořadu práva a plným právem již první soudce o této námitce jako takové rozhodl, když žalující strana neprohlásila, že své obrany jako žalobu nemíní a řízení sporné nepožaduje, že tedy námitka nepřipustnosti pořadu práva je nemístná, a neprávem proto rekursní soud zaujal stanovisko, že soud první stolice neměl příčiny pokládati námitky za žalobu a rozhodovati o námitce nepřipustnosti pořadu práva. Jde tedy jen o druhou otázku, zda věc opravdu patří na pořad řízení nesporného. Tu odkázati dlužno především na rozhodnutí č. 4829 a 5772 sb. n. s., k nimž se dodává vzhledem k vývodům stížnosti ještě toto: Stížnost žalující strany přes výklady těchto rozhodnutí tvrdí stále, že zákony o pozemkové reformě odkazují »zcela všeobecně« na předpisy exekučního řádu, ale to jest tvrzením obsahu zákona zřejmě odporujícím. Neboť kromě § 47 náhr. zák., jenž odkazuje pouze na rozvrhové zásady exekučního řádu (§§ 216 až 228), ne tedy na exekuční řízení, na místo něhož dosadil výslovně řízení nesporné, jest tu jen ještě § 20 (3) náhr. zák., který odkazuje na předpisy exekučního řádu, ale o tom právě nelze nikterak říci, že by odkazoval na ně zcela všeobecně, neboť pravý opak je pravdou, protože odkazuje na ně výslovně jen pro jeden jediný úkon, totiž ten, jak provést »vyklizení a odevzdání v y-p-o-v-ě-d-ě-n-ý-ch-n-e-m-o-v-i-t-o-s-t-í a předání jich do držby pozemkového úřadu«, což je odkazem pouze na § 349 ex. ř., jenž jediný o vyklizení a odevzdání tom jedná. Jinak ani zde na exekuční řízení odkázáno není. Právě tak mylné a zákonu odporující jest tvrzení stížnosti žalující strany, že jen pro stížnost do výpovědi a do určení přejímací ceny jakož i v řízení rozvrhovém jest předepsáno řízení nesporné. Jest předepsáno nejen ještě v §u 56 a 76 náhr. zák., nýbrž i v jiných zákonech o pozemkové reformě, kde se naskytá příslušnost soudní, ale platí určitě i tam, kde to zákon říci opoměl, na př. v řízení dle §u 2 a násl. náhr. zák., dle §u 57 téhož zák. a j. Zákonodárce, jak z motivů k §u 20 (3) náhr. zák. zřetelně plyne, měl za to, že právní mocí výpovědi a uplynutím výpovědní lhůty je věc vyřízena, ani mu na mysl nepřipadla opoziční žaloba neb odpor podle §u 36 ex. ř., ale z motivů jde, že vyhýbal se žalobě a pořadu sporu. Jestliže se tedy naskytne odpor toho druhu, tedy, když zákonodárce, nepočítaje s ním a nepředvídaje ho, žádného opatření pro takový případ neučinil a řízení, v jakém se vyříditi má, nepředepsal, jest naprosto nutno, postavit se na jeho stanovisko a posouditi, co by byl učinil, kdyby mu ta otázka byla předložena. Ale to, co by byl učinil, posouditi lze jen z toho, jak se zachoval v celém zákoně, co učinil v ostatních případech řízení soudního ve věcech pozemkové re-

formy: že totiž všude předepsal řízení nesporné. Je tu tedy na místě obdoba jednotlivých sem spadajících zákonných ustanovení, jakož i celého práva ve věcech pozemkové reformy, jak to odpovídá duchu §u 7 obč. zák., jenž smyslem svým kryje se s předpisem §u 1 druhý odstavec švýc. civ. zák., dle něhož soudce, je-li v zákoně mezera — a není ani obyčejového práva, což u nás odpadá — má věc posouditi podle pravidla, jež by jako zákonodárce vytýčil. Zaujme-li se však toto stanovisko, nelze než odkázati věc na řízení nesporné. Neboť — a i v tom jest žalující strana v omylu — i stanovisko §u 2 čís. 7 nesp. říz., jakoby se otázky skutkové daly řešiti jen pořadem práva a nikoli v řízení nesporném, jest zákonodárstvím Čsl. republiky dávno předstiženo. I nejspletitější skutkové rozpory se řešily a nejobtížnější zjištění se činila v řízení s drobnými pachtýři v řízení nesporném a činí se posud v řízení o zvýšení úplaty z obmýtných smluv a dle celé řady dalších zákonů. K tomu přistupuje, že oprávněné odpory proti exekuci ve věcech pozemkové reformy jsou dokazatelný naveskrz písemnostmi (podáními stran a rozhodnutími Státního pozemkového úřadu nebo soudů nebo nejvyššího správního soudu), takže tu spletností ani býti nemůže. Věc vždy je z míry jednoduchá a jasná, a tak není příčiny, proč by nemohla právě i ona býti řešena v řízení nesporném.

Čís. 6732.

Pozemková reforma.

Předpis §u 236, druhý odstavec, ex. ř. neplatí v řízení rozvrhujícím přejímací ceny za zabrané a převzaté nemovitosti, avšak zásady předpisu toho lze vyvoditi i z předpisů patentu o nesporném řízení.

Patronátní břemena mají v podstatě stejnou povahu jako reální břemena soukromoprávní. Rozdíl spočívá pouze v tom, že jsou břemena trvalými. Nezavázal-li se k tomu Státní pozemkový úřad prohlášením nebo smlouvou, nepřijímá patronátních břemen.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1927, R I 56/27.)

V řízení o rozvrhu přejímací ceny za nemovitosti převzaté Státním pozemkovým úřadem vydal s o u d p r v é s t o l i c e usnesení, že soud zjistí za součinnosti znalce kapitalisovanou hodnotu patronátních břemen, vypadajících na převzaté nemovitosti podle průměrné hodnoty jich v letech 1913 až 1915. R e k u r s n í s o u d k rekursu vlastníka napadené usnesení potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Jinak jsou výklady dovolacího rekursu jen perspektivou budoucího řízení, nikoli směrnice pro ně, pročež nelze, když nebyly do výroku pojaty a nestaly se usnesením, proti nim stížností brojiti, nýbrž stěžovatel musí vyčkat, až první soudce, vyšetře kapitál, vysloví, jaké dispo-